

státní opera praha

1888—2008

120 let budovy Státní opery Praha
years of the Prague State Opera building

Výroční zpráva
o činnosti a hospodaření
v roce 2007

opera | balet

státní opera praha

opera | balet

**Výroční zpráva
o činnosti a hospodaření
v roce 2007**

STÁTNÍ OPERA PRAHA

opera | balet

Státní opera Praha

Legerova 75/57, 110 00 Praha 1

IČO: 45248621

Tel.: 296117111

Fax: 224229711

www.opera.cz

Státní opera Praha je příspěvkovou organizací,
jejímž zřizovatelem je Ministerstvo kultury České republiky.

Výroční zpráva o činnosti a hospodaření v roce 2007

Výroční zpráva si klade za cíl komplexně zhodnotit činnost Státní opery Praha v roce 2007,
a to jak po stránce umělecké, tak po stránce ekonomické.

VEDENÍ STÁTNÍ OPERY PRAHA

ředitel: **Mgr. Jaroslav Vocelka**

šéf opery: **PhDr. Ingeborg Žádná**

šéf baletu: **Pavel Ďumbala**

2 | 1 | Organizační struktura a přehled pracovníků k 31. 12. 2007

Státní opera Praha měla k 31. 12. 2007 celkem 398 zaměstnanců ve fyzickém počtu a 373,25 zaměstnanců v přepočteném stavu. Kromě zaměstnanců byli v průběhu roku 2007 angažováni umělci z řad operních a baletních sólistů, dirigenti, režiséři, výtvarní umělci scénických a kostýmních výprav z České republiky i ze zahraničí.

Organizační struktura organizace je v členění rozdělena na odborné úseky, které jsou podřízeny řediteli. Vedoucí jednotlivých úseků řídí oddělení.

Kategorie	počet fyzický	počet přepočtený
úsek ředitele	12	11,40
úsek šéfa opery	277	258,85
úsek šéfa baletu	24	21,50
úsek umělecko-technického provozu	66	62,50
úsek služeb	11	11,00
úsek ekonomický	8	8,00
Celkem	398	373,25

Počty zaměstnanců v jednotlivých kategoriích ve fyzickém a přepočteném počtu činily celkem:

Kategorie	počet fyzický	počet přepočtený
Umělci	259	250,55
sólisté opery	33	31,50
sólisté baletu	15	15,00
operní sbor	59	58,90
orchestr	123	120,50
ostatní umělecký personál	29	24,65
technické a servisní složky	109	92,39
umělecko-technický provoz	66	62,50
ostatní servisní služby	43	29,89
administrativa včetně produkce a propagace	30	30,31
Celkem	398	373,25

Závazné limity státního rozpočtu byly v oblasti platů dodrženy a mzdové náklady činily celkem 92 928 tis. Kč.

	Upravený rozpočet	Skutečnost
Platy	90 928	90 916
OON	2 000	1 855
Celkem	92 928	92 771

V průběhu roku nečerpala Státní opera Praha mimorozpočtové prostředky na platy a rovněž nečerpala fond odměn.

1. Členění zaměstnanců podle věku a pohlaví – stav k 31. 12. 2007

Věk	muži	ženy	celkem	%
do 20	0	5	5	1,3
21-30	34	32	66	16,6
31-40	33	39	72	18,1
41-50	66	36	102	25,6
51-60	57	42	99	24,9
61 a více	21	33	54	13,6
celkem	211	187	398	100,0
%	53,0	47,0	100,0	

2. Členění zaměstnanců podle vzdělání a pohlaví – stav k 31. 12. 2007

Vzdělání	muži	ženy	celkem	%
Z	15	36	51	12,8
V	10	11	21	5,3
SO	18	12	30	7,5
ÚS	10	7	17	4,3
ÚSO	29	31	60	15,1
VO	73	46	119	29,9
VŠ	56	44	100	25,1
celkem	211	187	398	100,0

3. Celkový údaj o vzniku a skončení pracovních a služebních poměrů zaměstnanců v roce 2007

	počet
nástupy	80
odchody	74

4. Trvání pracovního a služebního poměru zaměstnanců – stav k 31. 12. 2007

	počet	%
do 5 let	170	42,7
do 10 let	87	21,9
do 15 let	55	13,8
do 20 let	31	7,8
nad 20 let	55	13,8
celkem	398	100,0

O P E R A

Francis Poulenc (1899 – 1963)**LIDSKÝ HLAS****& PRSY TIRÉSIOVY****Premiéra: 22. 2. 2007**Dirigent: **Guillaume Tourniaire**Režie, scéna a kostýmy: **Pier Luigi Pizzi**Asistent režie: **Paolo Panizza**Sbormistr: **Adolf Melichar**

(Prsy Tirésiovy zazněly v české premiéře.)

*V koprodukcí s Operním festivalem Sferisterio v Maceratě, Itálie***1. Umělecký záměr**

Orchestr a sbor Státní opery Praha byl pozván k hostování na prestižním Operním festivalu Sferisterio v italské Maceratě, aby se zde 15. a 17. 7. 2005 podílel na realizaci nové inscenace opery Francise Poulenka Prsy Tirésiovy. Skvělá Poulenkova surrealistická opera na text Guillaume Apollinaira v režii renomovaného italského umělce Piera Luigiho Pizziho a v hudebním nastudování francouzského dirigenta Guillaume Tourniaire stejně jako výkon souboru Státní opery Praha se v Maceratě setkaly s nadšeným ohlasem u diváků i odborné kritiky. Toto dílo nebylo v České republice dosud nikdy uvedeno, a proto se Státní opera Praha rozhodla představit Prsy Tirésiovy v české premiéře právě touto úspěšnou maceratskou inscenací. Jako druhý titul večera byla vybrána další Poulenkova opera, a to slavné monodrama Lidský hlas komponované na text Jeana Cocteaa.

2. Realizace

Hudební nastudování probíhalo v krásné tvůrčí atmosféře díky dirigentovi Tourniairovi, s nímž se po Maceratě soubor SOP znovu setkal při realizaci Bernsteinova Candida ve Státní opeře Praha v květnu 2006. Sólóový ansámbl zahraničních pěvců, kteří zpívali v maceratské inscenaci, doplnili sólisté SOP, Miguelangelo Cavalcanti, Erika Jarkovská a stálý host SOP, barytonista Jiří Hájek, kteří prokázali i značný pohybový talent a svých rolí se zhostili s velkým zaujetím. Obě opery po režijní stránce připravoval v první fázi studia Paolo Panizza, asistent Piera Luigiho Pizziho, a jeho milé a vstřícné vedení se výraznou měrou podepsalo na výsledku inscenace jak Lidského hlasu, která klade na jedinou interpretku i značné herecké nároky, tak Prsů Tirésiovy, jejichž stylová pestrost vyžaduje od sólistů

a sboru (ale i orchestru) schopnost pohybovat se mezi žánry a smysl pro ironickou nadsázku. Jak sólisté, tak i sbor a orchestr pracovali s maximálním nasazením.

3. Ohlasy

Odborná kritika (včetně amerického novináře Larry L. Lashe, kritika časopisu Musical America) vyzdvihla zejména dirigenta Tourniaire, který dokázal dovést soubor Státní opery Praha k vynikajícímu výkonu, ocenila také dramaturgický přínos zejména u nás neznámých Prsů Tirésiovy, vizuálně skvělou inscenaci i vysoce dynamické rozehrání této úsměvné grotesky. Diváci i kritika ocenili výkony hostujících umělců: italské sopranistky Eleny Rossi, francouzského tenoristy Thomase Morrise a rumunské sopranistky Kingy Dobay v náročné roli monodramatu Lidský hlas.

*Počet repríz v SOP v roce 2007: 5***Giacomo Puccini (1858 – 1924)****MANON LESCAUT****Premiéra: 17. 5. 2007**

(v rámci programu MHF Pražské jaro 2007)

Hudební nastudování a 1. dirigent: **Marco Zambelli**2. dirigent: **Jiří Štrunc**Režie: **Jozef Bednárík**Scéna: **Vladimír Čáp, Martin Kotůček**Kostýmy: **Josef Jelínek**Choreografie: **Jaroslav Moravčík**Sbormistr: **Tvrtko Karlovič****1. Umělecký záměr**

V budově Státní opery Praha byla Manon Lescaut poprvé uvedena 1. 11. 1923 pod taktovkou slavného rakouského dirigenta a skladatele, v té době šéfa opery Nového německého divadla, Alexandra Zemlinského. Premiéra zatím poslední pražské inscenace se uskutečnila 13. 3. 1980 v budově tehdejšího Smetanova divadla (dnes Státní opera Praha). Rozšířit svůj repertoár o další Pucciniho titul se Státní opera rozhodla ze dvou důvodů:

- 1) tradiční Verdi festival (poté Festival italské opery), zahajující každoročně novou sezonu, byl v roce 2007 věnován monotematicky Puccinimu,
- 2) již s výhledem na rok 2008, kdy uplyne 150 let

narození slavného italského skladatele, jehož díla byla trvalou součástí tohoto operního domu po celou jeho 120letou historii. Hudebním nastudováním byl pověřen italský dirigent Marco Zambelli, který se pražskému publiku poprvé představil již v listopadu 2005, kdy s Pražskou komorní filharmonií doprovodil fenomenálního mexického tenoristu Rolanda Villazóna.

2. Realizace

Režijní realizace byla poněkud bouřlivější vzhledem k pověstnému temperamentu slovenského režiséra Jozefa Bednárika. Tragedií bylo úmrtí scénografa Vladimíra Čápa v lednu 2007. Konečná výtvarná stránka inscenace tak nemohla dosáhnout přes veškeré úsilí Martina Kotúčka, jenž se ujal dokončení scénografie, výsledku, k němuž by dospěl renomovaný slovenský výtvarník Vladimír Čáp. Pečlivé a inspirativní hudební nastudování jak Marka Zambelliho, tak 2. dirigenta Jiřího Štrunce podnítilo orchestr i sbor SOP k úspěšnému výkonu. Značným problémem Pucciniho *Manon Lescaut* je i pro velké operní domy obsazení stěžejních rolí, zejména pro titulní roli je velmi obtížné najít ideální představitelku. Státní opera Praha ji však má ve svém souboru: skvělou česko-bulharskou sopranistku Christinu Vasilevu, která navíc suverénně zvládla situaci, kdy pro nemoc své alternantky absolvovala většinu zkoušek sama, a na premiéře podala excelentní výkon.

3. Ohlasy

Odborná kritika vyzdvihla propracovaný výkon orchestru a hudební nastudování dirigenta Marka Zambelliho, který prokázal velký cit pro vypjaté emoce partitury. Ocenila krásné a historicky precizně vypracované kostýmy Josefa Jelínka, méně spokojená byla s režii Jozefa Bednárika, který umístil každé ze čtyř jednání do jiné časové roviny; nejméně zaujalo poslední dějství v současné době, motiv drogové závislosti a to, že *Manon* umírá na abstinenční příznaky na dálnici se sprejerským nápisem U. S. A. 2007. O Bednárikově invenčnosti naopak s uznáním psala zahraniční kritika. Kromě již zmíněné Christiny Vasilevy kritiku i diváky upoutali turecký tenorista Efe Kislali v roli rytíře Des Grieux, Jiří Hájek jako *Manonin* bratr *Lescaut* a Richard Samek jako *Edmondo*. Jak Hájek, tak Samek patří k velkým pěveckým nadějím a ve Státní opeře Praha dostávají další příležitosti k uměleckému růstu.

Počet repríz v roce 2007: 12

Edvard Hagerup Grieg (1843 – 1907) PEER GYNT

Premiéra: 13. 9. 2007

Dirigent: **Guillaume Tourniaire**

Režijní spolupráce: **Petr Mančal**

Sbormistr: **Tvrtko Karlovič, Adolf Melichar**

1. Umělecký záměr

Iniciátorem tohoto mimořádného koncertního titulu, provedení kompletní originální verze scénické hudby Edvarda Griega k dramatu Henrika Ibsena *Peer Gynt*, byl od sezony 2007/08 jmenovaný šéfdirigent Guillaume Tourniaire. Tourniaira fascinuje slavná historie tohoto operního domu, v níž chce pokračovat. Patří k ní i občasné využití koncertních programů. Hned první titul, který Tourniaire navrhl, se ukázal jako velmi šťastný nápad.

Dalším důvodem k výběru Griegova díla bylo i 100. výročí úmrtí norského skladatele, jehož pojily s českou zemí vřelé vztahy a který osobně dirigoval v Praze dva koncerty. Projekt se uskutečnil pod záštitou Norského velvyslanectví v České republice v rámci mezinárodního projektu *Grieg 07*.

2. Realizace

Guillaume Tourniaire Griegova *Peera Gynta* detailně znal a své neutuchající nadšení dokázal přenést na všechny zúčastněné. Velkou pozornost věnoval nejen přípravě orchestru, ale i sboru, který dovedl k vynikajícímu výkonu. Vokálních partií se s úspěchem zhostili sólisté SOP, Václav Sibera, Jitka Burgetová a Jana Sýkorová a v menších rolích Klára Džuganová, Dana Koklesová, Erika Jarkovská, Miloš Horák a Ladislav Mlejnek, titulní roli skvěle ztvárnil charismatický herec Jiří Langmajer, neméně vynikající byli představitelé několika rolí, herci Pavel Soukup a Marika Procházková. Netradiční úkol byl pro soubor SOP velkou výzvou.

3. Ohlasy

Oba griegovské koncerty 13. a 16. 9. se setkaly se zcela nadšeným ohlasem u publika i odborné kritiky. Diváci navíc ocenili, že umístění orchestru na jeviště dává možnost sledovat, s jakou vervou a zápallem Tourniaire pěvce i hráče vede, a že divadelní orchestr zvládne i náročný koncertní repertoár. Kritika psala o „magickém“ zážitku. V tradiční anketě *Di-vadelních novin* byl *Peer Gynt* ve Státní opeře Praha nominován na Inscenaci roku 2007. Mezinárodní festival *Pražské jaro* si vyžádal opakování koncertu 15. 5. 2008 v rámci svého programu a Mezinárodní festival *Smetanova Litomyšl* zařadil koncert do svého programu na 22. 6. 2008.

Počet koncertů v roce 2007: 2

BALET

Petr Iljič Čajkovskij (1840 – 1893) LABUTÍ JEZERO

Premiéra: 29. 3. 2007

Choreografie, režie: **Pavel Ďumbala,
Hana Vláčilová**

Libreto – úprava: **Pavel Ďumbala, Hana Vláčilová**

Dirigent: **František Drs, Rastislav Štúr,**

Pavel Šnajdr

Scéna: **Martin Černý**

Kostýmy: **Ludmila Várossová**

1. Umělecký záměr

Balet Státní opery Praha si jako zásadní prověrku svých možností zvolil nejslavnější klasický titul všech dob Labutí jezero Petra Iljiče Čajkovského. Pojetí inscenace vychází z tradiční verze L. Ivanova a M. Petipy, první a třetí jednání přepracoval šéf baletu Pavel Ďumbala. Záměrem celého inscenačního týmu bylo dát Labutímu jezeru podobu, která by respektovala původní skladatelovu ideu velkolepé podívané, v níž se snoubí hluboké emoce s dokonalou klasickou baletní formou. Repertoár baletu tak měl být obohacen o vrcholné dílo světového kulturního dědictví, které ideálně zapadá do širšího dramaturgického rámce Státní opery Praha.

2. Realizace

Choreografický a režijní tandem inscenace Pavel Ďumbala a Hana Vláčilová vycházel z dochované původní podoby Labutího jezera a obohatil ji o několik zajímavých detailů, jako je zařazení interpretačně obtížného Ruského tance do 3. dějství baletu. Výtvarná stylizace inscenace, scéna Martina Černého i kostýmy Ludmily Várossové ctí pohádkový děj inspirovaný starou německou legendou. Premiéře předcházela mimořádně náročná tříměsíční příprava celého souboru. V prestižních rolích Odetty/Odilie a Prince dostali příležitost sólisté baletu Státní opery Praha, ale také několik významných hostů. Hudebního nastudování se ujal renomovaný dirigent Rastislav Štúr.

3. Ohlasy

Inscenace se setkala s vřelým přijetím publika, zájem o každou z repríz předčil očekávání. Kritika konstatovala, že Labutí jezero je kvalitní, zajímavě zpracovanou inscenací, což potvrzuje i hostování špičkových sólistů na této scéně, a že na tanečním ansámblu je vidět poctivá příprava. Podle hodnocení kritiků působí sólisté Státní opery Praha Anna Ščekaleva a Ondřej Novotný jako sehraný pár, technickou náročnost choreografie zvládají bez problé-

mů. Velmi pozitivního hodnocení se dostalo také hostujícím tanečnicím Nikole Márové, která za svůj výkon získala prestižní Cenu Thálie 2007, a Michalu Štípovi. Jako významná událost bylo vnímáno pohostinské vystoupení primabaleríny Anglického národního baletu Darii Klimentové, která se v dvojroli Odetty/Odilie představila českému publiku poprvé. *Počet repríz v roce 2007: 25*

TIME OF PAIN / ČAS BOLESTI

Obnovená premiéra: 15. 11. 2007

Hudba: **Dead can Dance, Philip Glass, Ondekoza,
Klaus Nomi, Les Tambours du Bronx**

Choreografie, režie a libreto: **Bronislav Roznos**

Scéna a kostýmy: **Robert Schrag**

Světelný design: **Silvivo Gahs**

1. Umělecký záměr

Jako doklad širokého žánrového rozpětí a interpretační všestrannosti baletního souboru byla po uvedení klasického Labutího jezera zařazena na repertoár v obnovené premiéře inscenace Time of Pain/Čas bolesti. Choreograf a režisér, umělecký šéf baletu ve Zwickau Bronislav Roznos v představení zpracovává téma bolesti z různých úhlů pohledu. Biblické scény ukřižování Krista střídají středověké výjevy pronásledování čarodějnic, archetypální situace zrození a smrti nebo konformity a odporu vůči ní jsou postaveny do kontrastu se zobrazením bolesti jako součásti sexuální rozkoše.

2. Realizace

Roznosova choreografie je nesmírně dynamická, často hraničí s akrobacií a od tanečniců vyžaduje fyzicky mezní výkony, plasticitu pohybu, cit pro rytmus a expresivní výraz. Sugestivní scénické obrazy jsou tvořeny kontrastem obrovské kovové konstrukce, černého horizontu, světel svící a téměř nahými těly tanečniců. Balet Státní opery Praha dokazuje svou technickou a výrazovou vyspělost, když na stejně vysoké úrovni jako klasický repertoár zvládá i Roznosovu moderní taneční techniku.

3. Ohlasy

Inscenace Time of Pain/Čas bolesti i při obnovené premiéře oslovila nekonformnější část publika a našla si nadšené obdivovatele především mezi mladšími návštěvníky, kteří vedle dynamické choreografie a originálního výtvarného pojetí scénografa Roberta Schraga ocenili především výkony tanečniců a výběr hudebního doprovodu.

Počet repríz v roce 2007: 4

3 | 2 | Inovační programy k rozšíření návštěvnosti

Státní opera Praha klade velký důraz na propagaci své umělecké činnosti a na intenzivní zlepšování komunikace s diváky:

A. V zahraničí:

- Veškeré aktivity Státní opery Praha jsou uveřejňovány na nejvýznamnějším operním serveru Operabase (www.operabase.com). Tento server je překládán do více než dvaceti jazyků, a jeho prostřednictvím se tak o Státní opeře Praha mohou dozvědět zájemci prakticky na celém světě.
- prezentace materiálů a informací o Státní opeře Praha na veletrzích cestovního ruchu (mj. v Lucembursku, Itálii, Španělsku, Číně, Francii, Saudské Arábii, Velké Británii a Rusku)
- prezentace v zahraničních odborných časopisech (Das Opernglass, (Německo), Opernwelt (Německo), Orpheus (Německo), Der Neue Merker (Rakousko), Music & Opera (Francie), Opera (Velká Británie), L'opera (Itálie), Opera News a Musical America.com (USA)
- napojení prodejního softwaru SOP on-line na zahraniční prodejní systémy a sítě
- e-ticket (prodej elektronických vstupenek)
- propojení webových stránek Státní opery Praha se zahraniční (i domácí) prodejní sítí pomocí „middleware“
- plněhodnotná německá a anglická podoba webových stránek

B. V České republice:

1. formou inzerce: inscenační plakáty, city-lighty, rozhlasové spoty, inzerce v tisku (Přehled kulturních pořadů, Prague Events, Česká kultura, Co, kdy v Praze, Heart of Europe, Time In, Hudební rozhledy, Harmonie, Český rozhlas) + prostřednictvím mediálních partnerů (Právo, Prager Zeitung, The Prague Post, Instinkt, Radio Classic, M.I.P., EuroAWK).
2. formou dlouhodobé spolupráce s médii formou reportáží, soutěží, rozhovorů (denní tisk, odborné časopisy, Česká televize, Český rozhlas 3-Vltava, Český rozhlas 1-Radiožurnál, Radio Classic, TV Prima, TV Nova. Na základě smlouvy připravuje **Radio Classic** samostatné pořady o Státní opeře Praha, pravidelně vysílá kalendária z historie divadla a referuje o zajímavostech ze života umělců a celé instituce. V **České televizi** se zlepšilo zpravodajství o činnosti Státní opery Praha, především relacemi v kulturních magazínech, v pořadu Terra musica a v Událostech v kultuře, kde se objevovaly zejména informace o operních a baletních premiérách.
3. soutěže o vstupenky na představení v rámci televizních pořadů Dobré ráno s Českou televizí, v pořadech Českého rozhlasu a Radio Classic.
4. v případě inscenací pro děti a mládež rozsáhlá mediální kampaň v základních a středních školách. prosinci 2007 byl zahájen mimořádný projekt Státní opera Praha dětem, který je uveřejňován na webových stránkách Státní opery Praha
5. **www.opera.cz** – zvýšený důraz na mediální propagaci umělecké činnosti si vyžádal další radikální změnu webových stránek Státní opery Praha, které jsou na adrese www.opera.cz, ale i v dalších doménách <http://operaprague.com>; <http://staatsoper-prag.com>; <http://opera-de-prague.com/>. Návštěvnost se v roce

2007 zdvojnásobila – průměrná návštěvnost se pohybovala kolem 461.169 přístupů: 283.661 návštěv z České republiky, 39.494 z Německa, 20.532 z USA, 16.902 z Británie, 14.680 ze Slovenska, 9135 z Francie, 7550 ze Španělska, 7429 ze Švýcarska, 6759 z Rakouska, 6428 z Japonska. Na webových stránkách jsou i krátké video-ukázky z představení a interaktivní pohled do interiéru budovy.

6. agentura Bohemia ticket umožňuje pomocí špičkové technologie napojení Státní opery Praha na tuzemské i zahraniční prodejní systémy včetně propojení cca 200 prodejních míst v České republice (včetně největších hotelů v Praze a řady tuzemských cestovních kanceláří) na prodejní software v pokladně SOP. Díky tomu mají zájemci z celého světa přístup k zakoupení vstupenek na celou sezonu.

Výhled na rok 2008 a 2009

■ Koprodukce s významnými zahraničními domy a festivaly je třeba připravovat několik let dopředu. Státní opeře Praha se podařilo uzavřít dohodu o koprodukci s britským festivalem Aldeburgh Festival of Music and the Arts, francouzskou Opéra de Lyon a rakouským festivalem Bregenzer Festspiele, jehož ředitelem je slavný britský režisér David Pountney. Předmětem koprodukce je opera Smrt v Benátkách zkomponovaná Benjaminem Brittenem (1913–1976) podle slavné novely Thomase Manna. V Čechách nebyla dosud uvedena. V SOP ji představí inscenace v nastudování zahraničního týmu v čele s japonským režisérem Yoshi Oidou v sezoně 2008/09.

■ Úspěšně se rozvíjí spolupráce se Salcburkem, kde Státní opera Praha poprvé hostovala na pozvání Salzburger Kulturvereinigung v proslulém Festivalovém domě v říjnu 2005 a představila zde svou inscenaci Verdiho opery La traviata. V říjnu 2006 pak s mimořádným ohlasem uvedla inscenaci Pucciniho opery Tosca a v říjnu 2007 inscenaci Rossiniho Lazebníka sevillského. V říjnu 2008 uvede ve Festivalovém domě Pucciniho operu Turandot.

■ Na své v pořadí již osmé turné do Japonska se Státní opera Praha vydá v listopadu 2009, tentokrát na přání japonské koncertní agentury Konzerthaus Japan s inscenací Verdiho opery Aida. Státní opera Praha pro tuto příležitost připravuje novou inscenaci v režii, výpravě a kostýmech Massima Gasparòna ve spolupráci s Operním festivalem Sferisterio v italské Maceratě.

■ Balet Státní opery Praha představí 16. 11. 2008 v Dortmundu svůj titul Má vlast, baletní zpracování kompletního cyklu symfonických básní Bedřicha Smetany předním slovenským choreografem a režisérem Jánem Ďurovčíkem. Pohostinské vystoupení na scéně Dortmunden Opernhaus se uskuteční v předvečer výročí Sametové revoluce z iniciativy honorárního konzula České republiky v Německu pana Heinze Fennekolda. V jednání je i účast prezidentů Spolkové republiky Německo a České republiky.

■ V roce 2009 chystá Státní opera Praha slavnostní večer k 50. výročí úmrtí Bohuslava Martinů a k 50. výročí světové premiéry Martinů opery Mirandolina v budově Státní opery Praha (tehdy Smetanovo divadlo) v květnu 1959.

■ Státní opera Praha intenzivně hledá mladé perspektivní umělce. Na základě předzpívání ve Státní opeře Praha i zahraničních konkursů v New Yorku, Berlíně a Sofii byli ke spolupráci přizváni v první polovině 2008 mladí, nicméně již v zahraničí etablovaní pěvci jako kanadský tenorista Mario Zhang, ukrajinský tenorista, sólista kyjevské opery Igor Borko, bulharský barytonista Biser Georgiev, mexický tenorista Sergio Blázquez a turecký tenorista Efe Kislali. Příležitost dostávají také čerství absolventi Pražské konzervatoře, Adam Plachetka, Ondřej Socha, Tereza Chýňavová a Věra Likérová.

■ Velký význam pro rozšiřování okruhu mladých hostujících pěvců má rovněž Burza mladých zpěváků do 35 let, kterou již několik let pořádá Jednota hudebního divadla ve spolupráci se Státní operou Praha za podpory Ministerstva kultury ČR a Nadace Život umělce. Studenti a absolventi uměleckých škol mají tak možnost předzpívat zástupcům divadel, agentur i kritické a teoretické obci. Zájem je tradičně velký, přes 50 interpretů z České republiky, Slovenska, Ruska, Polska, Makedonie, Bulharska a Japonska. V roce 2008 byla naplánována Burza ve Státní opeře Praha na začátek měsíce dubna.

■ Pro nové inscenace hledá Státní opera Praha intenzivně zajímavé zahraniční inscenátory. V uplynulých dvou sezonách se právě na scéně SOP poprvé představili v České republice francouzský režisér Arnaud Bernard (Verdi: *La traviata*) a významný italský režisér a scénograf Pier Luigi Pizzi (opery Francise Poulenska). Novou inscenaci *Bludného Holanďana* (premiéra v květnu 2008) studuje zahraniční tým v čele s britským režisérem Stephenem Taylorem a pro hlavní role se podařilo získat renomované sólisty, jako jsou maďarský barytonista Michele Kálmándi a americký barytonista Gary Simpson (titulní role) a novozélandský basista Martin Snell (*Daland*). Dalšími sólisty mezinárodního významu, kteří hostují v běžném repertoáru, jsou mj. bulharská sopranistka Elena Baramova (*Turandot* a *Abigail*) a bulharská sopranistka Zvetelina Vassileva (*Tosca*).

■ Tradicí jsou představení v rámci Mezinárodního hudebního festivalu Pražské jaro. V roce 2007 si festival Pražské jaro do svého programu vybral inscenace oper Giacomu Pucciniho *Manon Lescaut* (17. 5.) a Giuseppe Verdiho *La traviata* (30. 5.). V roce 2008 byly do pražskojarního programu zařazeny balet *Fantom Opery* (13. 5.), opera *Bludný Holanďan* (29. 5.) a koncertní uvedení Griegova *Peera Gynta* (15. 5.). V roce 2009 jsou naplánovány inscenace Pucciniho *Bohémy* (17. 5. 2009) a Verdiho *Rigoletta* (28. 5. 2009).

■ Státní opera Praha opakovaně hostuje na Mezinárodním operním festivalu Smetanova Litomyšl. V červnu 2008 zde představí kromě Griegova *Peera Gynta* (22. 6.) také dvakrát Verdiho operu *Nabucco* 23. a 24. 6. pod taktovkou britského dirigenta a stálého hosta Státní opery Praha Hilaryho Griffithse.

3 | 3 | Programy pro děti a mládež

■ Novým projektem s názvem Státní opera Praha dětem je od prosince 2007 program pro dětské diváky, konkrétně pro žáky 1. stupně základních škol. Jedná se o cyklus šesti návštěv (do května 2008), v nichž se děti seznamují se světem operní hudby. Jednotlivé díly cyklu (v délce nepřesahující 60 minut) nabízejí průřez dvou oper, a to ve scénické podobě v provedení sólistů a členů sboru SOP. Jedno setkání je věnováno baletnímu umění, poslední – sedmé dopoledne navštíví malí diváci představení *Rusalky* 3. 6. 2008. Cyklus byl prakticky okamžitě zaplněn, pro další sezonu plánuje Státní opera Praha pokračování s rozšířením programu i pro žáky 2. stupně základních škol.

■ I v roce 2007 pokračovala SOP v naplňování své dramaturgické linie: uvádění operních a baletních titulů pro děti a mládež a spolupráci se školami všech stupňů. K nejpobulárnějším patří inscenace oper *Carmen*, *Kouzelná flétna*, *Turandot*, *Rusalka*, *Lazebník sevillský* a balety *Labutí jezero*, *Popelka* a *Sen noci svatojánské*. Pro rodiče s dětmi a mládež byly připraveny čtyři zvláštní abonentní řady (*Rodiny + Studentská + Divadlo pro děti + Odpoledne v opeře*) s výraznou finanční slevou, a dále tzv. vánoční dárek s názvem *Dětem pro radost*, který je v prodeji od poloviny listopadu do poloviny prosince. Informace o vhodných titulech i řada praktických rad pro rodiče jsou k dispozici v samostatném oddílu na webových stránkách Státní opery Praha.

■ Velkou tradicí má Baletní přípravka Státní opery Praha pro děti od pěti let, která pracuje již třináct let, od sezony 2007/08 pod vedením šéfa baletu Pavla Ďumbaly. O školu je stále velký zájem. Vybrané děti se uplatňují i na scéně Státní opery Praha. V současné době má přípravka kolem 100 žáků.

■ Tradicí je rovněž spolupráce s Kühnovým dětským sborem a chlapeckým sborem *Pueri gaudentes*. Děti vystupují v inscenacích Státní opery Praha (*Kouzelná flétna*, *Carmen*, *Turandot* ad.) a dostávají i příležitost k samostatným koncertním vystoupením o Vánocích. Je to jedna z cest, jak získávat budoucí operní diváky: děti mají možnost seznámit se podrobně se zákulisím, vystupovat na jevišti a řada z nich se pak v dospělém věku vrací do naší opery jako věrní diváci.

3 | 4 | Opatření pro zdravotně postižené občany

Řešení zvláštních bezbariérových přístupů je vzhledem k architektuře historického objektu velmi problematické. K tomu je nutné připočítat i polohu SOP vedle Radio Liberty/Radio Free Europe, kdy bezpečnostní opatření ztěžují přístup do divadla v podstatě všem divákům. Přesto je zdravotně handicapovaným občanům věnována náležitá pozornost, která spočívá ve vyčlenění zvláštních míst, ochotné pomoci uvaděček apod. Držitelům průkazů ZTP a ZTP-P a jejich doprovodu jsou poskytovány 50% slevy, a to na všechna představení. V roce 2006 byl v rámci další etapy rekonstrukce budovy nově zřízen bezbariérový vchod pro zdravotně handicapované diváky a sociální zařízení.

3 | 5 | Systém cenového zvýhodnění

Pro předplatitele bylo v sezoně 2007/08 určeno 11 různých abonentních cyklů (Premiéry, Světové operní hity, Velká řada, Malá řada, Rodiny, Odpoledne v opeře, Představení pro důchodce nad 60 let, Nové inscenace, Studentská, Divadlo pro děti a Sváteční řada) s výrazně zvýhodněnou slevou od 40% do 80% oproti běžným cenám vstupenek. Tradičně byly v roce 2007 připraveny tři vánoční abonentní cykly – celkem na šest titulů (3 x 2 představení) s téměř 70% slevou. V roce 2007 byla nově zavedena sleva 50% pro seniory při nákupu vstupenek na II. balkon.

Další výrazné slevy jsou určeny pro studenty, a to ve třech formách. První, dosahující výše až 80%, je spojena se zakoupením celoročního abonentního cyklu „Studentská řada“, který je v prodeji vždy od března do května na následující divadelní sezonu. Druhou představují všechny vstupenky na II. balkon, které mohou držitelé karty ISIC (International Student Identity Card) zakoupit se slevou 50%. Třetí umožňuje získat všem studentům středních a vysokých uměleckých škol vstupenky na II. balkon za symbolickou cenu 20 Kč a nově byla zavedena možnost získat tyto vstupenky za 20 Kč pět minut před představením kamkoliv, tedy i do přízemí.

Díky cenové politice Státní opery Praha je zhruba třetina kapacity divadla cenově běžně dostupná tuzemskému publiku.

3 | 6 | Významné události v SOP, výstavní a ediční činnost

VÝZNAMNÉ UDÁLOSTI

■ Událostí roku 2007 se stalo hostování slavné americké sopranistky Michèle Crider v titulní roli Pucciniho Tosky (27. 5. 2007). Záštitu nad představením převzal americký velvyslanec J. E. Richard Graber. Nemenší událostí byla opakovaná hostování prvních sólistů Anglického národního baletu Darii Klimentové a Dmitri Gruzdyeva v baletu Petra Iljiče Čajkovského Labutí jezero (9., 11., 22. 4. 2007, 22. 1. a 7. 5. 2008).

■ Kompletní provedení scénické hudby E. H. Griega k Ibsenovu Peeru Gyntovi ve Státní opeře Praha bylo v anketě o nejlepší Inscenaci roku 2007, vypsané Divadelními novinami, nominováno na Inscenaci roku s odůvodněním, že se jedná o „vskutku ojedinělý umělecký zážitek v evropském kontextu.“ (Michael Soukup, Divadelní noviny 8. 1. 2008)

■ Stálý host Státní opery Praha Nikola Márová získala prestižní Cenu Thálie 2007 za ztvárnění dvojrole Odetty/Odilie v inscenaci Čajkovského Labutího jezera, kterou má Státní opera Praha na repertoáru od března 2007. Sólistka Státní opery Praha Anda-Louise Bogza získala cenu Thálie za roli Minnie v Pucciniho opeře Děvče ze Západu, kterou vytvořila na scéně Národního divadla v Praze.

KONCERTY, PŘEDSTAVENÍ

1. Prague Ballet Gala

Unikátní přehlídka světového baletního umění, kterou připravila ve Státní opeře již podruhé společnost Mezinárodní balet Praha.

11. 1. 2007

2. Benefiční koncert Trebbia

Koncert uspořádala Galerie Miro ve spolupráci se Státní operou Praha a předala ceny Trebbia významným osobnostem za tvůrčí činnost a dále za podporu umění. Slavnostní večer vysílala přímým přenosem ČT 2.

26. 1. 2007

3. Burza mladých zpěváků

Burza mladých zpěváků do 35 let pořádá na scéně Státní opery Praha již několik let Jednota hudebního divadla ve spolupráci se Státní operou Praha za podpory Ministerstva kultury ČR a Nadace Život Umělce. Studenti a absolventi uměleckých škol prakticky z celého světa se zde mohou představit zástupcům divadel, agentur i kritické a teoretické obci.

2. 4. 2007

4. Galakonzert Opera 2007

Slavnostní večer na závěr 8. ročníku Festivalu hudebního divadla Opera 2007. Mladé pěvce doprovázel orchestr Státní opery Praha pod taktovkou Roberta Jindry.

3. 4. 2007

5. Balet Gala

Gala představení světových baletních hvězd z Petrohradu a Národních divadel v Praze a Brně v rámci 6. ročníku projektu Ruská kultura v České republice. Hlavním producentem byla SNIP & CO, reklamní společnost, s.r.o., ve spolupráci s Národním divadlem v Brně, Státní operou Praha, agenturou MEDIA-CENTRE a dalšími partnery.

16. 4. 2007

6. XV. Puccini Festival

Puccini Festival zahájil už popatnácté divadelní sezonu Státní opery Praha. Předchozí zaměření festivalu na italskou operu bylo v roce 2007 zúženo na opery Giacoma Pucciniho (Tosca, Madama Butterfly, Manon Lescaut a Turandot).

28. 8. – 8. 9. 2007

7. Galakonzert Mladí pěvci Jarmile Novotné,

Sto let od narození první čestné členky Státní opery Praha a světově proslulé pěvkyně Jarmily Novotné (23. 9. 1907 – 9. 2. 1994) připomněla Státní opera Praha koncertem, v němž poskytla příležitost vystoupit na své scéně mladým pěvcům. Bylo to symbolické – i Jarmila Novotná debutovala na jevišti již ve svých 17 letech.

22. 9. 2007

8. Hostování Baletu Národního divadla v Brně

Sergej Prokofjev: Romeo a Julie
Choreografie: Zdeněk Prokeš

9. 10. 2007

9. Hostování Baletu Národního divadla v Brně

Sergej Prokofjev: Romeo a Julie
Choreografie: Zdeněk Prokeš

30. 10. 2007

10. Koncert Harlem Gospel Choir

Vystoupení světoznámého amerického sboru Harlem Gospel Choir v rámci jeho turné s názvem God Bless the Children – World Tour 2007. Pořadatelem byla agentura 10:15.

1. 11. 2007

11. Pocta choreografovi Pavlu Šmokovi

Životnímu jubileu významného českého choreografa, prof. Pavla Šmoka (22. 10. 2007), bylo věnováno slavnostní představení Prokofjevovy Popelky, kterou prof. Šmok režijně a choreograficky nastudoval spolu se šéfem baletu SOP Pavlem Ďumbalou. Ředitel Státní opery Praha Mgr. Jaroslav Vocelka předal prof. Šmokovi medaili Státní opery Praha za celoživotní zásluhy o rozvoj českého tanečního umění.

27. 11. 2007

12. Český slavík Mattoni 2007

Již poosmé se ve Státní opeře Praha uskutečnilo slavnostní vyhlášení vítězů ankety Český slavík Mattoni. Anketu pořádala agentura Musica Bohemica, přímý přenos odvysílala televize Nova.

8. 12. 2007

13. + 14. In natali Domini –**vánoční koncerty Státní opery Praha**

Na tradičních dvou vánočních koncertech vystoupil tentokrát Kühnův dětský sbor, který slaví svou jubilejní 75. sezonu. Kühnův dětský sbor účinkuje již řadu let pravidelně v představeních Státní opery Praha.

25. a 26. 12. 2007

VÝSTAVY**■ Výstava portrétů malířky Alexandry Parik**

9. 1. 2007 byla zahájena výstava portrétů malířky česko-francouzského původu Alexandry Parik. Mladá talentovaná umělkyně se zaměřuje na významné osobnosti ze současnosti i minulosti, které jsou jí osobně blízcí. Představeny byly portréty Madeleine Albrightové, Medy Mládkové, Václava Havla a řady dalších.

9. 1. – 16. 6. 2007

■ **Výstava Státní opera Praha 2001 – 2007**

Fotografie Jana Kačíra z představení i zákulisí Státní opery Praha

1. 9. – 11. 11. 2007

■ **Múza očima múz**

Harfenistka a básnířka Zbyňka Šolcová byla zachycena na portrétech českých a zahraničních fotografek. Autorem projektu byl fotograf a publicista Josef Louda, patronem výstavy se stal fotograf Jan Saudek.

12. 11. 2007 – 4. 1. 2008

EDIČNÍ ČINNOST

■ **Brožura Státní opera Praha: Sezona 2007/2008**

Česko-anglická brožura s informacemi o premiérách a repertoáru operního a baletního souboru, inscenačních týmech a sólistech, s uvedením dat představení. Nechybějí ani fotografie z představení, jmenovitý soupis sólistů, dirigentů, členů orchestru a sboru a praktické informace pro návštěvníky.

■ **Časopis Státní opery Praha**

Hlavním cílem časopisu Opera je seznámit širokou veřejnost s uměleckou činností Státní opery Praha, přiblížit repertoár a inscenační záměry v rozhovorech s hlavními tvůrci, dirigenty a režiséry, seznámovat se zákulisím divadla a v historickém seriálu postupně představovat slavné umělce v této divadelní budově od jejího založení v roce 1888. Další důležitou funkcí časopisu je udržovat pravidelný kontakt Státní opery Praha s abonenty i se stálými

návštěvníky. Zároveň slouží jako významné médium propagace Státní opery Praha doma i v zahraničí. Velký ohlas veřejnosti stále trvá, a to především díky zajímavě podávaným historickým seriálům, rozhovorům s výjimečnými umělci, hostujícími na scéně Státní opery, a v neposlední řadě i grafické atraktivnosti.

Časopis je nabízen zdarma při všech představeních Státní opery Praha. Vychází 4x do roka v česko-anglické podobě a obě verze jsou publikovány i na internetových stránkách Státní opery Praha www.opera.cz.

Novinkou je od roku 2008 předplatné čtvrtletníku Opera za cenu poštovného, a to pro zájemce jak z České republiky, tak zahraničí.

■ **Kalendář Státní opera Praha 2008**

Kalendář dobových pohlednic ke 120. výročí budovy Státní opery Praha

■ **Programové brožury**

- | Lidský hlas & Prsy Tirésiovy (F. Poulenc)
- | Manon Lescaut (G. Puccini)
- | Peer Gynt (E. Grieg)
- | Labutí jezero (P. I. Čajkovskij)
- | zvláštní skládačka pro hostování Michèle Crider v titulní roli Tosky (27. 5. 2007)
- | Galakonzert Mladí pěvci Jarmile Novotné (22. 9. 2007)
- | In natali Domini – vánoční koncerty Státní opery Praha (25., 26. 12. 2007)
- | Skládačka Vánoční abonmá 2007
- | Brožura Předplatné Státní opery Praha 2007/2008

4 | Hospodaření SOP za rok 2007

Státní opera Praha má právo k hospodaření se třemi objekty, tj. historickou budovou, provozní budovou a skladem dekorací v městské části Praha 9 – Čakovice. Všechny jmenované objekty se odepisují, protože jsou v účetnictví organizace oceněny. Historická budova je zapsaná ve státním seznamu nemovitých národních kulturních památek pod č. 1-1314 a provozní budova byla prohlášena za kulturní památku. Kostýmní výpravy se nacházejí v pronajatém skladu v Praze 10 – Strašnice. Organizace nemá majetek zatížený věcnými břemeny, vyjma těch, které jsou ze zákona, tj. rozvody tepla, plynu a vody. Pohledávky, které jsou předmětem právního vymáhání, nejsou významné a daří se je průběžně řešit.

Státní opera Praha nečerpala finanční prostředky na programy nebo projekty spolufinancované z rozpočtu Evropské unie ani jiné mimorozpočtové prostředky.

4 | 1 | Příjmy a výdaje

Údaje o příjmech a výdajích jsou uvedeny v závazné příloze č. 2 včetně plnění závazných limitů státního rozpočtu.

Přehled rozepsaných závazných ukazatelů pro rok 2007

Příloha 2

Ukazatel	Rozpočet		Skutečnost
	schválený	po změnách	
A	1	2	3
Platy zaměstnanců	89 655	90 928	85 381
Ostatní osobní náklady	1 950	2 000	1 710
Příspěvek na provoz od zřizovatele	137 615	138 615	139 515
Dotace na neinvestiční náklady financované z programu ISPROFIN	0	601	600
Odvod z odpisů do státního rozpočtu	2 500	5 000	5 000
Přepočtený počet zaměstnanců	380	380	368
Systémové dotace na investice financované z programu ISPROFIN	0	773	773

Čerpání finančních prostředků u akcí financovaných z programu ISPROFIN bylo u neinvestičních i investičních dotací pokryto z rezervního fondu MK.

Vlastní výnosy organizace činily **130 176 tis. Kč**.

V průběhu roku bylo celkem 5 úprav schváleného rozpočtu na rok 2007:

I. úpravou rozpisu rozpočtu byl navýšen limit u ostatních osobních nákladů o 50 tis. Kč a současně byl o tuto částku zvýšen příspěvek na provoz.

II. úpravou rozpisu rozpočtu byl navýšen limit na platy zaměstnanců o 1200 tis. Kč, tj. včetně zákonných odvodů 1644 tis. Kč. Toto zvýšení osobních nákladů bylo pokryto snížením rozpisu rozpočtu v položce ostatní služby.

III. úpravou rozpisu rozpočtu byly zvýšeny osobní náklady o 100 tis. Kč, tj. platy zaměstnanců o 73 tis. Kč, zákonné odvody 26 tis. Kč a zákonné sociální náklady 1 tis. Kč. Zvýšení osobních nákladů bylo pokryto navýšením příspěvku na provoz o 100 tis. Kč.

IV. úprava rozpisu rozpočtu znamenala poskytnutí neinvestičních prostředků v rámci kulturních aktivit ve výši 300 tis. Kč na pořízení divadelní výpravy pro baletní inscenaci Fantom v Opeře.

V. úprava rozpisu rozpočtu představovala navýšení příspěvku na provoz o 850 tis. Kč, které se promítlo v položce nákladů ostatní služby.

Kromě těchto úprav rozpisu rozpočtu uvolnilo MK z rezervního fondu částku 773 tis. Kč na dokončení investiční akce v rámci programu ISPROFIN – Ochranné zábrany a 600 tis. Kč na neinvestiční akci v rámci programu ISPROFIN – Pořízení výpočetní techniky.

Obě tyto akce byly ukončeny v roce 2007 a v řádném termínu bylo provedeno jejich závěrečné vyhodnocení.

Příspěvek zřizovatele, Ministerstva kultury České kultury, byl 139 515 tis. Kč.

4 | 2 | **Financování reprodukce majetku v rámci programu ISPROFIN**

Z rezervního fondu MK ČR byly v průběhu roku uvolněny finanční prostředky v rámci programu ISPROFIN na investiční akce i na krytí neinvestiční potřeb.

Neinvestiční dotace

Neinvestiční prostředky ve výši 600 tis. Kč byly určeny na akci – Pořízení výpočetní techniky. Z těchto finančních prostředků byly pořízeny PC sestavy se základním programovým vybavením, tiskárny a LCD monitory. Jednalo se o výměnu poškozené a nefunkční výpočetní techniky za novou.

Investiční dotace

Investiční prostředky ve výši 773 tis. Kč byly určeny na akci – Ochranné zábrany. Tato akce byla zahájena již v roce 2006. Ochranné zábrany mají zamezit poškození spodní partie objektu historické budovy Státní opery Praha, jejíž fasáda byla v předchozím období opravena.

Obě tyto akce byly ukončeny v roce 2007 a v řádném termínu bylo provedeno jejich závěrečné vyhodnocení.

4 | 3 | **Počet představení**

4 | 3 | 1 | **Na scéně Státní opery Praha**

Na scéně Státní opery Praha se v roce 2007 uskutečnilo celkem 255 představení (včetně 5 koncertních a divadelních akcí externích pořadatelů), z toho bylo 188 vlastních operních představení, 57 představení baletních a 5 koncertů. Tento počet byl dosažen navzdory měsíčnímu turné Státní opery Praha do Japonska a hostování v Rakousku a Německu a je absolutně limitní při zajištění odpovídající úrovně představení po stránce nejen umělecké, ale i provozní.

4 | 3 | 2 | V České republice

OPERNÍ SOUBOR

Operní soubor neuskutečnil v roce 2007 v tuzemsku žádné představení.

BALETNÍ SOUBOR

Baletní soubor realizoval v roce 2007 celkem 5 představení.

Praha, Kostel Šimona a Judy

Jak se dělá balet, 15. 1. 2007 (2 představení)

Chrudim

Dáma s kaméliemi, 19. 2. 2007 (1 představení)

Kolín

Dáma s kaméliemi, 15. 10. 2007 (1 představení)

Jablonec nad Nisou

Time of Pain, 14. 12. 2007 (1 představení)

V zahraničí

OPERNÍ SOUBOR

Operní soubor uskutečnil v roce 2007 celkem 31 úspěšných představení.

Soul, Jižní Korea

G. Bizet: Carmen
25. 8. – 3. 9. 2007 (3 představení)

Japonsko

G. Verdi: La traviata
12. 10. – 13. 11. 2007 (23 představení + 1 koncert)

Rakousko, Salcburk

G. Rossini: Lazebník sevillský
12. a 13. 10. 2007 (2 představení)

Německo, Regensburg

G. Verdi: La traviata
4. 7. 2007 (1 představení)

Německo, Mannheim

G. Verdi: La traviata
17. 7. 2007 (1 představení)

BALETNÍ SOUBOR

Baletní soubor uskutečnil v roce 2007 celkem 1 představení.

Německo, Calw

P. I. Čajkovskij: Labutí jezero
27. 12. 2007

Počet představení na scéně SOP, v České republice a v zahraničí celkem:

Operní soubor: 219 představení a 5 koncertů

Baletní soubor: 63 představení

Počet představení celkem

(včetně 5 koncertních a divadelních akcí externích pořadatelů na scéně SOP): 292

Rok 2007 patří z hlediska obchodního k nejúspěšnějším rokům v historii Státní opery Praha. Představení SOP na domácí scéně v Praze zhlédlo 194 856 diváků. Toto číslo nicméně není konečné – je třeba vzít v úvahu zahraniční turné obou souborů, abychom dostali celkový počet návštěvníků představení SOP. Na zahraničních zájezdech shlédlo operní představení SOP přes 90 000 diváků, baletní představení 700 diváků. Na tuzemských zájezdech navštívilo baletní představení přes 1650 diváků. Na zahraničních a tuzemských zájezdech navštívilo operní a baletní představení SOP přes 92 350 diváků.

Celková návštěvnost představení obou souborů SOP na domácí scéně, v Čechách a zahraničí bylo více než 287 200 diváků.

4 | 4 | 1 | **Celková průměrná návštěvnost v SOP**

Celková průměrná návštěvnost na domácí scéně dosáhla výše 74,1%, což je nárůst o cca 2,3%. Dosažená úroveň návštěvnost je nejúspěšnější za několik posledních let. Operní představení se podílejí 75,4%, koncerty 80,7% a balet 69,1%. Nejvyšší návštěvnost byla v dubnu resp. v prosinci, 83,0% resp. 80,8%, nejnižší tradičně v srpnu 54,2%.

Z pohledu návštěvnosti byla nejúspěšnější – kromě tradičních prosincových představení Straussova Netopýra (100% při 3 reprízách) – inscenace Bernsteinova Candida (91,6% při 3 reprízách) a Bizetovy Carmen (89,9% při 14 reprízách).

4 | 4 | 2 | **Struktura návštěvníků v SOP**

Struktura návštěvníků (zahraniční versus domácí) zůstává v zásadě za poslední léta přibližně stejná. V typicky divadelních měsících (listopad – březen) tvoří domácí návštěvníci zhruba 60 % klientely SOP, v turisticky atraktivních měsících (duben – říjen) se tento podíl snižuje na cca 20 %. Přesto lze konstatovat, že díky skladbě dramaturgického a repertoárového plánu, prezentace SOP a cenové politice, včetně předplatného, se domácí publikum do SOP vrací. Vždyť cca třetina kapacity divadla má na běžná představení vyšší vstupného od 100 do 400,- Kč, což je jistě přijatelná cena i ve vztahu ke kvalitě těchto míst. Také složení zahraničních návštěvníků zůstává v posledních třech letech v zásadě nezměněno. Snad jen lze zaznamenat částečný pokles podílu návštěvníků z Německa. Z celkového počtu zahraničních návštěvníků tvoří cca 35% diváci z anglosaských zemí, 20% z Německa, 10% z Francie, 8% ze Španělska, 7% z Itálie a 5% z Japonska.

4 | 4 | 3 | **Nejhranější tituly v SOP**

LABUTÍ JEZERO	25x
RIGOLETO	22x
RUSALKA	20x
LA TRAVIATA	15x
CARMEN	14x
TOSCA	14x

4 | 4 | 4 | **Nejvyšší průměrná návštěvnost v SOP**

NETOPÝR	100,0%	(při 3 reprízách)
CANDIDE	91,6%	(při 3 reprízách)
CARMEN	89,9%	(při 14 reprízách)
LA TRAVIATA	89,7%	(při 15 reprízách)
NABUCCO	89,6%	(při 12 reprízách)
AIDA	87,9%	(při 11 reprízách)

4 | 5 | 1 | Celkové tržby za představení na scéně v SOP

Celková tržba ze vstupného na domácí scéně v SOP představuje částku 83 395 917,- Kč. Také tento údaj stejně jako návštěvnost na domácí scéně je částečně zkreslený dlouhodobým zájezdem do Japonska a s tím souvisejícím omezeným provozem na domácí scéně včetně nárůstu baletních představení s nižšími cenami vstupenek. Z hlediska obchodního byl neúspěšnějším měsícem prosinec, kdy celkové tržby dosáhly výše 10 636 298,- Kč při 27 představeních, a květen (10 442 122,- Kč při 26 představeních).

4 | 5 | 2 | Průměrné tržby za představení v SOP

Průměrná tržba na jedno představení je 333 584,- Kč, což je cca o 2% více než v roce 2006. Průměrná tržba operního představení je 370 164,- Kč, koncertů 79 996,- Kč a baletního představení 235 251,- Kč. Z hlediska obchodního byla, kromě inscenace Netopýr, neúspěšnější inscenací opera La traviata. Při 15 reprízách a návštěvnosti 89,7% bylo dosaženo celkových tržeb 6 799 913,- Kč, což představuje průměrnou tržbu 453 328,- Kč na jedno představení.

4 | 5 | 3 | Nejvyšší průměrná tržba za představení v SOP

Nejvyšší průměrná tržba za jedno představení, odehrané na domácí scéně, byla tradičně v květnu (401 620,- Kč), nejnižší jako obvykle v lednu (261 018,- Kč).

NETOPÝR	793 333,- Kč
LA TRAVIATA	453 328,- Kč
NABUCCO	448 276,- Kč
CARMEN	444 653,- Kč
AIDA	432 561,- Kč
KOUZELNÁ FLÉTNA	429 331,- Kč
TOSCA	410 335,- Kč

4 | 5 | 4 | Nejvyšší celkové tržby jednotlivých titulů v SOP

RIGOLETTO	8 861 274,- Kč	(22 představení)
LABUTÍ JEZERO	7 957 280,- Kč	(25 představení)
LA TRAVIATA	6 799 913,- Kč	(15 představení)
RUSALKA	6 555 208,- Kč	(20 představení)
CARMEN	6 225 148,- Kč	(14 představení)

Státní opera Praha 1.1.2007 – 31.12.2007 – celkem

Řazeno podle představení abecedně

Představení	Tržba SO v Kč	Počet prod. míst	Průměrná tržba v Kč	Počet nabíd. míst	Počet repríz	% návštěv
Aida	4 758 176	10 205	432 561	11 611	11	87,9%
Balet Gala	202 108	1 040	202 108	1 061	1	98,0%
Candide	704 513	2 917	234 838	3 183	3	91,6%
Carmen	6 225 148	13 320	444 653	14 814	14	89,9%
Cosi fan tutte	502 947	1 310	251 474	2 082	2	62,9%
Dáma s kaméliemi	460 599	1 600	115 150	4 184	4	38,2%
Koncert Mladí Pěvci	21 578	527	21 578	1 041	1	50,6%
Koncert P.Gynt	219 850	1 824	109 925	2 082	2	87,6%
Kouzelná flétna	5 151 975	10 387	429 331	12 612	12	82,4%
La Traviata	6 799 913	14 270	453 328	15 915	15	89,7%
Labutí Jezero	7 957 280	21 516	318 291	26 245	25	82,0%
Lazebník sevillský	3 467 650	7 256	315 241	11 571	11	62,7%
Lucia di Lammermoor	2 433 255	5 653	221 205	11 631	11	48,6%
Madama Butterfly	4 214 004	7 925	383 091	11 591	11	68,4%
Manon Lescaut	2 720 793	8 712	226 733	12 612	12	69,1%
Nabucco	5 379 308	11 321	448 276	12 632	12	89,6%
Netopýr	2 380 000	3 123	793 333	3 123	3	100,0%
Popelka	2 885 520	9 390	206 109	14 734	14	63,7%
Prsy Tiresiovny	639 676	4 219	127 935	5 305	5	79,5%
Rigoletto	8 861 274	16 973	402 785	23 082	22	73,5%
Romeo a Julie	595 518	1 311	297 759	2 082	2	63,0%
Rusalka	6 555 208	14 977	327 760	21 000	20	71,3%
Sen noci svatojánské	983 215	4 105	140 459	7 387	7	55,6%
Sicilské nešpory	197 963	454	197 963	1 061	1	42,8%
Time of Pain	325 070	2 411	81 268	4 164	4	57,9%
Tosca	5 744 683	10 290	410 335	14 714	14	69,9%
Turandot	2 850 143	5 971	316 683	9 469	9	63,1%
Vánoční koncert	158 550	1 849	79 275	2 082	2	88,8%
Celkem	83 395 917	194 856	333 584	263 070	250	74,1%

Státní opera Praha 1. 1. 2007 – 31. 12. 2007 – celkem

Řazeno podle typu inscenace

Představení	Tržba SO v Kč	Počet prod. míst	Průměrná tržba v Kč	Počet nabíd. míst	Počet repríz	% návštěv
Balety	13 409 310	41 373	235 251	59 857	57	69,1%
Koncerty	399 978	4 200	79 996	5 205	5	80,7%
Opery	69 586 629	149 283	370 142	198 008	188	75,4%
Celkem	83 395 917	194 856	333 584	263 070	250	74,1%

V roce 2007 dosáhla Státní opera Praha vyrovnaného hospodářského výsledku.

V průběhu roku 2007 se Státní opera Praha musela vyrovnat s nerovnoměrným vývojem nákladů a výnosů. Zatímco v jarním období uvedla dvě operní premiéry (dvojtitul Prsy Tírésiovy a Lidský hlas a Manon Lescaut) a jednu premiéru baletního představení (Labutí jezero), které byly finančně náročné, v podzimním období pak uvedla pouze premiéru koncertního provedení Griegova Peera Gynta. Naproti tomu vlastní výnosy, především vstupné z představení, byly výrazně vyšší až v posledním čtvrtletí kalendářního roku, a to hlavně z důvodu měsíčního turné v Japonsku v období říjen – listopad 2007. I přes pokles kursu EUR, který ovlivnil konečnou výši zahraničních tržeb z tohoto turné, se podařilo vyrovnat ztrátu, která se jevila v průběhu roku.

V oblasti ostatních výnosů se výrazně zvýšily tržby za pronájem, které dosáhly výše přes 8 mil. Kč a pomohly významně vykryt nedostatek finančních prostředků především v období divadelních prázdnin. Naopak byly výrazně nižší tržby z reklamy a sponzoring byl téměř nulový. Na nízké reklamě a sponzoringu se částečně projevila i nepříznivá kampaň proti oprávněnosti existence Státní opery Praha jako samostatného subjektu.

S ohledem na vývoj výnosů v průběhu roku se vyvíjely i náklady, a to tak, že v první polovině roku byly v souladu s premiérami upřednostňovány náklady na uměleckou činnost před náklady provozními. Je třeba upozornit, že k vyrovnanému hospodářskému výsledku přispěly i výsledné roční náklady na elektrickou energii, plyn a TUV, které s ohledem na mírné počasí jak v letním, tak i v zimním období byly celkově nižší téměř o 2 mil. Kč proti rozpočtu.

Tuzemské tržby za rok 2007 jsou na srovnatelné úrovni s předchozími roky. Pro informaci přehled představení a celkových tržeb za 5 uplynulých let:

	Počet představení na domácí scéně	celkové tržby
2003	249	76 719 678,- Kč
2004	257	86 761 059,- Kč
2005	255	86 013 190,- Kč
2006	264	86 428 695,- Kč
2007	250	83 395 917,- Kč

Ekonomické výsledky Státní opery Praha v roce 2007 byly přímým odrazem umělecké koncepce, která spolu s cílenou propagací a marketingem a v neposlední řadě i spoluprací s agenturou Bohemia Ticket, jež umožňuje pomocí špičkové technologie napojení SOP na tuzemské a zahraniční prodejní systémy, přispěla k příznivému výsledku hospodaření. Průměrná návštěvnost ve výši 74,1 % je nejvyšší za několik posledních let (oproti roku 2006 nárůst o cca 2,3%), obdobně vzrostly průměrné tržby operních a baletních představení, které činily 333 584,- Kč, což je o cca 2% více než v roce 2006. Přitom průměrné ceny vstupenek jsou stále na téměř stejné úrovni jako v minulých letech: průměrná cena vstupenky na operní představení je 466,- Kč, na baletní představení 324,- Kč a na koncert 95,- Kč.

Státní opera Praha věnuje intenzivní pozornost mediální prezentaci jak v zahraničí (nejnověji dosáhla zařazení na nejvýznamnější operní server Operabase; www.operabase.com), tak v tuzemsku neustálým zlepšováním komunikace s diváky, včetně hledání nových forem oslovování nejmenších diváků (nový projekt pro základní školy s názvem Státní opera Praha dětem). Maximálně se snaží o zvýšení úrovně komfortu návštěvy divadla a zlepšení péče o seniory a handicapované občany. Zvýšený zájem o předplatné v posledních třech letech (i na jaře 2008 zájem o předplatné na sezonu 2008/09) jednoznačně dokazuje, že domácí publikum má o návštěvy představení SOP stále větší zájem a že jej neodradí ani bezpečnostní zátarasy kolem Rádia Svobodná Evropa, které divákům již několik let značně znesnadňují příchod do divadla. Jediný možný příchod je zcela neosvětlený podchod pod dálnicí a je v podstatě zázrak, že tuzemští i zahraniční návštěvníci takovou dobrodružnou cestu do operní budovy denně podstupují.

Při hodnocení obchodní politiky SOP v roce 2007 v tuzemsku je třeba opakovat argumenty posledních let, že SOP je nucena neustále hledat hranici mezi náročným a progresivním dramaturgickým plánem a diváky atraktivním repertoárovým plánem z hlediska zajištění ekonomického fungování SOP při omezených finančních prostředcích.

Cenovou politiku je nadále nutno diferencovat na straně jedné ve vztahu vůči domácímu publiku, na straně druhé k zahraničním návštěvníkům v období turisticky atraktivním. Je třeba více propagovat a prezentovat zvláště odpolední představení, která jsou cenově dostupná především domácímu publiku. Pro domácí publikum SOP připravila několik odpoledních „rodinných“ představení opery Rusalka a baletu Popelka a celou řadu slev pro seniory a studenty. Stálým úkolem SOP je citlivě udržovat příznivou relaci mezi celkovou návštěvností a průměrnou cenou vstupenek a z toho vyplývající celkové tržby za vstupné. Výše tržeb za vstupné pochopitelně velmi podstatně ovlivňují i ekonomickou soběstačnost divadla. Ta v roce 2007 dosáhla výše 48%. Z toho vyplývá, že příspěvek Ministerstva kultury České republiky na provoz činnosti Státní opery Praha je neustále nedostačující.

Počet představení na domácí scéně, v České republice a na zahraničních zájezdech byl v roce 2007 (celkem 292) téměř limitní při zachování umělecké a provozní úrovně představení. Tomuto stavu také odpovídá výše celkových tržeb. Nelze v budoucnu počítat s podstatným nárůstem návštěvnosti v Praze (úroveň kolem 75 % je optimální). Další nárůst tržeb není možný bez razantního zvýšení cen vstupenek, což by mimo jiné z divadla vyhnalo české publikum, nebo bez divácky „příliš vstřícného“ repertoáru, a to jsou trendy, kterými se vedení SOP nechce v žádném případě jít.

Operní i baletní premiéry roku 2007 se setkaly s velmi kladným ohlasem diváků, kompletní provedení scénické hudby Edvarda Griega k Ibsenovu Peeru Gyntovi bylo navrženo v pravidelné anketě Divadelních novin na titul Nejlepší inscenace roku 2007. Vizitkou umělecké úrovně SOP je rovněž skutečnost, že prestižní ceny Thálie 2007 získaly sólistka Státní opery Praha, sopranistka Anda-Louisa Bogza, a stálý host Státní opery Praha, primabalerína Nikola Márová za hlavní roli v inscenaci Čajkovského Labutího jezera na scéně Státní opery Praha.

Za 15 let samostatné existence přispěla Státní opera Praha výrazně k vytvoření image Prahy jako kulturního města a je jeho neodmyslitelnou součástí. Jak v poslední době konstatuje i odborná kritika, uměleckou úroveň svých premiér i dramaturgickým plánem, v němž navazuje na nejlepší hledačské tradice svého někdejšího předchůdce, Nového německého divadla, je Státní opera Praha důstojnou vizitkou kulturní Prahy.

Mgr. Jaroslav Vocelka
ŘEDITEL STÁTNÍ OPERY PRAHA

Příloha č.2 k vyhlášce č. 505/2002 Sb.
ve znění pozdějších předpisů
s účinností pro organizační složky
státu, státní fondy, územní
samosprávné celky a příspěvkové
organizace

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

(v tis. Kč na dvě desetinná místa)

sestavený k 31.12.2007

IČO
45248621

OKEČ:

Název organizace: Státní opera Praha
Sídlo: Legerova 75, Praha 1
Právní forma: příspěvková organizace

účet	Název položky	pol. číslo	Činnost	
			hlavní	hospodářská
501	spotřeba materiálu	1	14 108.22	
502	spotřeba energie	2	7 343.82	
503	spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	3		
504	prodané zboží	4	2 013.84	
511	opravy a udržování	5	6 552.32	
512	cestovné	6	8 642.94	
513	náklady na reprezentaci	7	198.48	
518	ostatní služby	8	74 831.73	
521	mzdové náklady	9	92 770.93	
524	zákonně sociální pojištění	10	32 477.01	
525	ostatní sociální pojištění	11		
527	zákonně sociální náklady	12	3 213.75	
528	ostatní sociální náklady	13		
531	daň silniční	14		
532	daň z nemovitostí	15		
538	ostatní daně a poplatky	16	569.70	
541	smluvní pokuty a úroky z prodlení	17	11.51	
542	ostatní pokuty a penále	18		
543	odpis pohledávky	19		
544	úroky	20		
545	kurzové ztráty	21	468.44	
546	dary	22		
548	manka a škody	23		
549	jiné ostatní náklady	24	6 397.08	
551	odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	25	19 246.57	
552	zůstatková cena prodaného dlouhodob.nehmot. a hmot.majetku	26		
553	prodané cenné papíry a podíly	27		
554	prodaný materiál	28		
556	tvorba zákonných rezerv	29		
559	tvorba zákonných opravných položek	30		
	Náklady celkem	součet položek 1 až 30	268 846.34	

účet	Název položky	pol. číslo	Činnost	
			hlavní	hospodářská
601	tržby za vlastní výroby	32		
602	tržby z prodeje služeb	33	105 053.89	
604	tržby za prodané zboží	34	1 953.47	
611	změna stavu zásob nedokončené výroby	35		
612	změna stavu zásob polotovarů	36		
613	změna stavu zásob výrobků	37		
614	změna stavu zvířat	38		
621	aktivace materiálu a zboží	39		
622	aktivace vnitroorganizačních služeb	40		
623	aktivace dlouhodobého nehmotného majetku	41		
624	aktivace dlouhodobého hmotného majetku	42		
641	smluvní pokuty a úroky z prodlení	43		
642	ostatní pokuty a penále	44		
643	platby za odepsané pohledávky	45		
644	úroky	46	6.07	
645	kurzové zisky	47	65.48	
648	zúčtování fondů	48	7 200.80	
649	jiné ostatní výnosy	49	15 875.83	
651	tržby z prodeje dlouhodobého nehmot. a hmot. majetku	50	20.00	
652	výnosy z dlouhodobého finančního majetku	51		
653	tržby z prodeje cenných papírů a podílů	52		
654	tržby z prodeje materiálu	53		
655	výnosy z krátkodobého finančního majetku	54		
656	zúčtování zákonných rezerv	55		
659	zúčtování zákonných opravných položek	56		
691	příspěvky a dotace na provoz	57	139 515.36	
	Výnosy celkem	součet položek 32 až 57	269 690.90	
	Výsledek hospodaření před zdaněním	rozdíl položek 58 - 31	844.56	
591	daň z příjmů	60	844.56	
595	dodatečné odvody daně z příjmů	61		
	Výsledek hospodaření po zdanění	položka 59 - 60 - 61		

Odesláno dne: <i>12.1.2013</i>	Razítko: STÁTNÍ OPERA PRAHA Legátova 75, 110 00, Praha 1 Ředitel tel. 00422 224212595 sekret 224229712 fax 224229711	Podpis odpovědné osoby: Mgr. Vocelka Jaroslav	Podpis odpovědné osoby za sestavení: Fridrichová Věra <i>Fridrichová</i>
Okamžik sestavení:		Telefon: 224 211 545	

